

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 2017
(OR. en)

5757/17

ECOFIN 53
UEM 16
SOC 57
EMPL 43
COMPET 55
ENV 84
EDUC 27
RECH 24
ENER 21
JAI 75

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 136, σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οικονομική ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ συνεχίζεται, αλλά παραμένει εύθραυστη. Τα τελευταία έτη, έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος: από το 2015, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της ζώνης του ευρώ έχει ανακτήσει τα προ κρίσης επίπεδά του σε πραγματικούς όρους και η ανεργία έχει υποχωρήσει στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2010-2011. Ωστόσο, η συνολική ζήτηση είναι υποτονική, ο πληθωρισμός αρκετά κάτω από τον στόχο, παρά την ιδιαίτερα ευνοϊκή νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και η ανάπτυξη παρεμποδίζεται από τις συνέπειες της κρίσης, όπως οι εμμένουσες μακροοικονομικές ανισορροπίες και το υψηλό επίπεδο χρέους σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, οι οποίες απαιτούν απομόχλευση και μειώνουν τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Επιπλέον, τη στιγμή που η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ παρουσιάζει μακροπρόθεσμα καθοδική τάση, η τάση αυτή επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο λόγω της κρίσης. Παρά τις ενδείξεις βελτίωσης, το εμμένον κενό επενδύσεων και το υψηλό επίπεδο ανεργίας ενέχουν τον κίνδυνο να περιορίσουν περαιτέρω τις προοπτικές ανάπτυξης. Η επανεξισορρόπηση της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ εξακολουθεί να έχει ασύμμετρο χαρακτήρα, καθώς μόνο οι χώρες που είναι καθαροί οφειλέτες πέτυχαν διόρθωση των ανισορροπιών τους, και έχει ως αποτέλεσμα αυξανόμενο πλεόνασμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Στο πλαίσιο της παγκόσμιας συμφωνίας εντός της Ομάδας G20, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ καλούνται να αξιοποιήσουν κάθε μέσο πολιτικής, μεταξύ άλλων στον φορολογικό και διαρθρωτικό τομέα - τόσο μεμονωμένα όσο και συλλογικά - για να επιτύχουν ισχυρή, βιώσιμη, ισόρροπη και συμμετοχική ανάπτυξη.

- (2) Φιλόδοξες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αναμένεται να διευκολύνουν την ομαλή και αποτελεσματική ανακατανομή των ανθρώπινων και κεφαλαιακών πόρων και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνεπάγονται οι συντελούμενες τεχνολογικές και διαρθρωτικές αλλαγές. Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για τις επιχειρήσεις, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και την εξάλειψη των φραγμών στις επενδύσεις. Οι προσπάθειες αυτές είναι κρίσιμης σημασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, την προώθηση της σύγκλισης και την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής και της ικανότητας προσαρμογής της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ. Η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, χάρη στη δημιουργία αποτελεσματικών αγορών με ευπροσάρμοστους μηχανισμούς καθορισμού τιμών, αναμένεται να στηρίζει τη νομισματική πολιτική διευκολύνοντας τη μετάδοσή της στην πραγματική οικονομία. Οι μεταρρυθμίσεις που αίρουν τα επενδυτικά εμπόδια και στηρίζουν τις επενδύσεις μπορούν να αποφέρουν διπλό όφελος, με τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας βραχυπρόθεσμα και τη δημιουργία ικανοτήτων για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Οι μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν την παραγωγικότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικές για κράτη μέλη με μεγάλες ανάγκες απομόχλευσης που συνδέονται με υψηλό εξωτερικό χρέος, καθώς η επιτάχυνση της ανάπτυξης συμβάλλει στη μείωση του χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ. Η τόνωση της ανταγωνιστικότητας των τιμών και της ανταγωνιστικότητας ανεξαρτήτως τιμών θα συμβάλει περαιτέρω στην εξωτερική επανεξισορρόπηση στις χώρες αυτές. Τα κράτη μέλη με υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών μπορούν να συμβάλουν στην επανεξισορρόπηση της ζώνης του ευρώ μέσω της θέσπισης μέτρων, συμπεριλαμβανομένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που διευκολύνουν τη διοχέτευση των υπέρμετρων αποταμιεύσεων στην εγχώρια ζήτηση, ιδίως μέσω της αύξησης των επενδύσεων. Το σημερινό περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων παρέχει επίσης πρόσθετες δυνατότητες στο πλαίσιο αυτό, ιδίως σε κράτη μέλη με σημαντικά δημοσιονομικά περιθώρια.

- (3) Η βελτίωση του συντονισμού της εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και εκείνων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE), μπορεί να έχει θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στα κράτη μέλη και να ενισχύσει τις θετικές βραχυπρόθεσμες συνέπειές τους. Οι θεματικές συζητήσεις της Ευρωομάδας έχουν αποδειχθεί πολύτιμες για την οικοδόμηση συναντίληψης των προτεραιοτήτων για μεταρρυθμίσεις στη ζώνη του ευρώ, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και της διαρθρωτικής σύγκλισης. Οι εν λόγω συζητήσεις θα πρέπει να συνεχιστούν στο πλαίσιο της Ευρωομάδας και να ενισχυθούν όπου είναι δυνατό, μεταξύ άλλων με αποτελεσματική χρήση των συμφωνημένων κοινών αρχών και κριτηρίων αξιολόγησης. Οι εν λόγω συζητήσεις θα πρέπει να συνεχιστούν με την επιφύλαξη των εν εξελίξει συζητήσεων στις αρμόδιες συνθέσεις του Συμβουλίου, αναγνωρίζοντας συγχρόνως τη σημασία που έχουν για ολόκληρη την Ένωση και τον πανευρωπαϊκό χαρακτήρα των κοινών προκλήσεων και εμπειριών κατά περίπτωση. Σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας¹ που εκδόθηκε στις 20ς Σεπτεμβρίου 2016, τα εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ενθάρρυνση της ανάληψης ευθύνης και της εφαρμογής των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο.

¹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τη σύσταση εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας (2016/C 349/01) (EE C 349, 24.9.2016, σ. 1).

- (4) Ο στενός συντονισμός των εθνικών φορολογικών πολιτικών βάσει κοινών κανόνων είναι απαραίτητος για να επιτευχθεί ο κατάλληλος συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός και για την ομαλή λειτουργία της νομισματικής ένωσης. Οι κοινοί δημοσιονομικοί κανόνες είναι προσανατολισμένοι προς την επιδίωξη της βιωσιμότητας του χρέους σε εθνικό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν περιθώρια για μακροοικονομική σταθεροποίηση. Συνεπώς, οι εθνικοί και συνολικοί δημοσιονομικοί προσανατολισμοί της ζώνης του ευρώ πρέπει να επιτύχουν ισορροπία στον διττό στόχο της εξασφάλισης, αφενός, μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και, αφετέρου, βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ζώνης του ευρώ. Στην παρούσα συγκυρία έντονης αβεβαιότητας για την ισχύ της ανάκαμψης και για το επίπεδο της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στην οικονομία, με τη νομισματική πολιτική να έχει επιφέρει ουσιαστική χαλάρωση, η δημοσιονομική πολιτική στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ είναι απαραίτητο να συμπληρώνει τη νομισματική πολιτική στη στήριξη της ζήτησης, ιδίως των επενδύσεων, και στην έξοδο από τον χαμηλό πληθωρισμό, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον συνεχιζόμενο προβληματισμό σχετικά με τη βιωσιμότητα του χρέους. Η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των δευτερογενών επιπτώσεων σε όλες τις χώρες, ενισχύεται από το χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή και την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής «Προς έναν θετικό δημοσιονομικό προσανατολισμό της ζώνης του ευρώ» της 16ης Νοεμβρίου 2016, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για το 2017, είναι επιθυμητή για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της η δημοσιονομική επέκταση του ΑΕΠ έως και 0,5 % υπό τις παρούσες συνθήκες.

Τον Ιούλιο του 2016, η Ευρωομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα, με βάση την ανάλυση της Επιτροπής, ότι ο σε γενικές γραμμές ουδέτερος συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός για το 2017 επιτυγχάνει την κατάλληλη ισορροπία. Τον Δεκέμβριο του 2016, η Ευρωομάδα τόνισε ότι είναι σημαντικό να επιτευχθεί κατάλληλη ισορροπία ανάμεσα στην ανάγκη διασφάλισης της βιωσιμότητας και στην ανάγκη στήριξης των επενδύσεων, ώστε να ενισχυθεί η εύθραυστη ανάκαμψη, συμβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, σε ένα πιο ισορροπημένο μείγμα πολιτικής. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό και εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη να γίνουν βιώσιμα τα δημόσια οικονομικά μεσοπρόθεσμα σε ορισμένα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτόν, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η κατάλληλη διαφοροποίηση των δημοσιονομικών προσπαθειών σε όλα τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια και τις δευτερογενείς επιπτώσεις στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Τα κράτη μέλη που πέτυχαν καλύτερες επιδόσεις από τους δημοσιονομικούς τους στόχους θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν την ευνοϊκή δημοσιονομική τους κατάσταση για να ενισχύσουν περαιτέρω την εσωτερική ζήτηση και την αναπτυξιακή δυναμική τους, αναλόγως των ιδιαίτερων σε κάθε χώρα περιστάσεων, σεβόμενα παράλληλα τον μεσοπρόθεσμο στόχο τους, τις εθνικές επιταγές αναφορικά με τον προϋπολογισμό και τις εθνικές απαιτήσεις.

Για παράδειγμα, οι εγγυήσεις προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ αποτελούν ιδιαίτερα αποτελεσματικό τρόπο προκειμένου τα κράτη μέλη με δημοσιονομικά περιθώρια να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία και την ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ. Τα κράτη μέλη που χρειάζονται περαιτέρω δημοσιονομικές προσαρμογές υπό το προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) θα πρέπει να φροντίσουν να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του ΣΣΑ για το 2017. Βάσει του διορθωτικού σκέλους του ΣΣΑ, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν την έγκαιρη και μόνιμη διόρθωση των υπερβολικών ελλειμμάτων τους, η οποία θα παρέχει δημοσιονομικά αποθέματα ασφάλειας έναντι απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών με πλήρη σεβασμό του ΣΣΑ, αξιοποιώντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό την ευελιξία που προβλέπεται στους ισχύοντες κανόνες. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως εκείνες που αυξάνουν την παραγωγικότητα, αναμένεται να στηρίξουν την ανάπτυξη και να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Επίσης, μια πραγματική βελτίωση της σύνθεσης και της διαχείρισης των εθνικών προϋπολογισμών, από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών, με αναπροσανατολισμό των πόρων προς επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία, θα αυξήσει τον αντίκτυπο των προϋπολογισμών στη ζήτηση βραχυπρόθεσμα και στην παραγωγικότητα πιο μακροπρόθεσμα. Χρειάζονται αποτελεσματικά εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια για να ενισχυθεί η αξιοπιστία των πολιτικών των κρατών μελών και να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, βιωσιμότητας του χρέους και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2015, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 — το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΕ L 169, 1.7.2015, σ. 1).

- (5) Η σταδιακή ανάκαμψη των αγορών εργασίας συνεχίζεται στη ζώνη του ευρώ, με σταθερή μείωση της ανεργίας. Ωστόσο, τα ποσοστά της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων παραμένουν υψηλά, ενώ η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η ανισότητα παραμένουν σοβαρά ζητήματα σε αρκετά κράτη μέλη. Παρά την πρόοδο στις μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ικανότητας αντοχής και προσαρμογής των αγορών εργασίας, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές στη ζώνη του ευρώ, οι οποίες εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την ομαλή λειτουργία της. Τα καλά σχεδιασμένα, δίκαια και συμμετοχικά συστήματα αγορών εργασίας, κοινωνικής προστασίας και φορολογίας και παροχών είναι αναγκαία για την απρόσκοπτη και συνεχή ανακατανομή του εργατικού δυναμικού προς πιο παραγωγικές δραστηριότητες, τη στήριξη της ένταξης ή της επανένταξης των ατόμων που επηρεάζονται από τις αλλαγές εργασίας ή είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, τον περιορισμό του κατακερματισμού και την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης των ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης. Θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη αυτόματη σταθεροποίηση και στην ενίσχυση, τη βιωσιμότητα και τη συμμετοχικότητα της ανάπτυξης και της απασχόλησης, στοιχεία σημαντικά για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων στη ζώνη του ευρώ.

Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν: i) αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης με στόχο αξιόπιστες συμβατικές ρυθμίσεις που παρέχουν ευελιξία και ασφάλεια τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τους εργοδότες, προωθούν τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, αποτρέπουν τη δημιουργία μιας αγοράς εργασίας δύο ταχυτήτων και επιτρέπουν την προσαρμογή του κόστους εργασίας όταν χρειάζεται· πρόκειται για τομέα στον οποίο οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες υπήρξαν ιδιαίτερα έντονες τα τελευταία χρόνια, ii) ενίσχυση των δεξιοτήτων, με τη βελτίωση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών συστημάτων και με ολοκληρωμένες στρατηγικές διά βίου μάθησης, με έμφαση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, iii) αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας με σκοπό να βοηθηθούν οι άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, να επανέλθουν στην αγορά εργασίας και να αυξηθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας και iv) σύγχρονα, βιώσιμα και επαρκή συστήματα κοινωνικής προστασίας, που συμβάλλουν αποτελεσματικά και αποδοτικά, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, τόσο στην κοινωνική ένταξη, όσο και στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, η ελάφρυνση της φορολόγησης της εργασίας, ιδίως για τα χαμηλά εισοδήματα, και η διασφάλιση δίκαιων φορολογικών συστημάτων μπορούν να βελτιώσουν τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που έχουν εφαρμόσει αυτές τις μεταρρυθμίσεις είναι πιο ανθεκτικά και παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις ως προς την απασχόληση και τον κοινωνικό τομέα. Στον σχεδιασμό αυτών των μεταρρυθμίσεων πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ενδεχόμενος κοινωνικός τους αντίκτυπος.

- (6) Η δημιουργία της Τραπεζικής Ένωσης έχει προχωρήσει, αλλά παραμένει ημιτελής. Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη του Ιουνίου 2016, όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2016, πρόκειται να συνεχιστούν οι εργασίες για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης αναφορικά με τη μείωση και τον επιμερισμό κινδύνων, μεταξύ άλλων μέσω ενός ευρωπαϊκού συστήματος εγγύησης των καταθέσεων και καθιστώντας τον κοινό δημοσιονομικό μηχανισμό ασφάλειας του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης πλήρως λειτουργικό το αργότερο ως το τέλος της μεταβατικής περιόδου του Ταμείου όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η αντοχή του τραπεζικού τομέα της ζώνης του ευρώ έχει μεν αυξηθεί συνολικά αφότου ξέσπασε η κρίση, ωστόσο οι πιέσεις που υφίστανται οι τράπεζες έχουν ενταθεί συνεπεία διάφορων παραγόντων, όπως τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα αναποτελεσματικά επιχειρηματικά μοντέλα και η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε ορισμένα κράτη μέλη, με επακόλουθο όλων αυτών τη χαμηλή κερδοφορία και, σε ορισμένες περιπτώσεις, προκλήσεις ως προς τη βιωσιμότητα. Οι πιέσεις αυτές περιορίζουν την ικανότητα των τραπεζών να χορηγούν δάνεια για την ενίσχυση της οικονομίας. Οι κίνδυνοι εκτείνονται και στην πραγματική οικονομία, όπου το επίπεδο του δημόσιου και του μη χρηματοοικονομικού ιδιωτικού χρέους σε ορισμένα κράτη μέλη παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Υπάρχει ανάγκη για συνεχή συντεταγμένη απομόχλευση στον ιδιωτικό τομέα μέσω του προσδιορισμού, της εξυπηρέτησης και, εν ανάγκη, της αναδιάρθρωσης του χρέους των βιώσιμων οφειλετών που διατρέχουν κίνδυνο, καθώς και με την εξυγίανση του μη βιώσιμου χρέους, ώστε τα κεφάλαια που θα απελευθερωθούν να μπορούν να ανακατανέμονται πιο γρήγορα και αποτελεσματικά. Στο πλαίσιο αυτό, η αντιμετώπιση των ακόμη υψηλών επιπέδων μη εξυπηρετούμενων δανείων και η τήρηση κοινών αρχών στον σχεδιασμό των πλαισίων αφερεγγυότητας επιχειρήσεων και νοικοκυριών, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας και των πλαισίων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, αποτελούν βασικά στοιχεία μιας επιτυχούς και φιλικής προς την ανάπτυξη διαδικασίας απομόχλευσης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 225, 30.7.2014, σ. 1).

- (7) Κατά τη διάρκεια του 2016, σημειώθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά τις πρωτοβουλίες που προτείνονται στην Έκθεση των Πέντε Προέδρων «Για την Ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης» της 22ης Ιουνίου 2015, που συνέταξε ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε στενή συνεργασία με τους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της Ευρωομάδας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως είναι η ενίσχυση του ρόλου της διάστασης της ζώνης του ευρώ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, η σύσταση για τα Εθνικά Συμβούλια Παραγωγικότητας του Συμβουλίου και η θέσπιση του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου εντός της Επιτροπής. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες σχετικά με τη βελτίωση της διαφάνειας και τη μείωση της πολυπλοκότητας των δημοσιονομικών κανόνων και, τον Νοέμβριο του 2015, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης καταθέσεων. Υφίστανται επίσης ευρύτερες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν με βάση την Έκθεση των Πέντε Προέδρων. Την 1η Μαρτίου 2017, η Επιτροπή εξέδωσε Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης, η οποία συμπεριλαμβάνει το μέλλον της ONE. Η επίτευξη συμφωνίας για τα επόμενα επιχειρησιακά βήματα απαιτεί κοινή αίσθηση ευθύνης και σκοπού μεταξύ όλων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών εκτός ζώνης του ευρώ, διότι μια ισχυρή ONE θα συμβάλει πιο αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση και θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ. Από την άποψη αυτή, είναι σημαντικό οι συζητήσεις για την ολοκλήρωση της ONE να διεξαχθούν κατά ανοικτό και διαφανή απέναντι στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ τρόπο, με πλήρη σεβασμό της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης, και οι σχετικές πρωτοβουλίες να είναι ανοικτές στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ σε ισότιμη βάση κατά περίπτωση.

- (8) Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σχετικά με τις πτυχές της απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές της παρούσας σύστασης,

ΣΥΝΙΣΤΑ στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, για το χρονικό διάστημα 2017-2018, να αναλάβουν δράση στο πλαίσιο της Ευρωομάδας, μεμονωμένα και συλλογικά, ώστε:

1. Να εφαρμόσουν πολιτικές που στηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και βελτιώνουν την ικανότητα προσαρμογής, την επανεξισορρόπηση και τη σύγκλιση. Να δώσουν προτεραιότητα στις μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα, βελτιώνουν το θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, αίρουν τα εμπόδια στις επενδύσεις και συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Τα κράτη μέλη με έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών ή υψηλό εξωτερικό χρέος θα πρέπει να αυξήσουν την παραγωγικότητα με ταυτόχρονη συγκράτηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Τα κράτη μέλη με υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να εφαρμόσουν, κατά προτεραιότητα, μέτρα, μεταξύ των οποίων διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και μέτρα τόνωσης των επενδύσεων, τα οποία θα βοηθήσουν την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης και της αναπτυξιακής δυναμικής τους.

2. Στις δημοσιονομικές πολιτικές τους να επιδιώξουν την κατάλληλη ισορροπία ανάμεσα στην ανάγκη διασφάλισης της βιωσιμότητας και στην ανάγκη υποστήριξης των επενδύσεων για την ενίσχυση της ανάκαμψης, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στον κατάλληλο συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό και σε ένα πιο ισορροπημένο μείγμα πολιτικών. Τα κράτη μέλη που, σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο να μην εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο ΣΣΑ για το 2017 θα πρέπει, σε αυτήν τη βάση, να λάβουν εγκαίρως επιπρόσθετα μέτρα, ώστε να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση. Αντίστοιχα, κράτη μέλη που πέτυχαν καλύτερες επιδόσεις από τους μεσοπρόθεσμους στόχους τους καλούνται να εξακολουθήσουν να θέτουν σε προτεραιότητα τις επενδύσεις για την τόνωση της αναπτυξιακής δυναμικής τους, διατηρώντας ταυτόχρονα τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών τους. Τα κράτη μέλη που αναμένεται να συμμορφωθούν σε γενικές γραμμές με το ΣΣΑ το 2017 θα πρέπει να διασφαλίσουν συμμόρφωση με το ΣΣΑ στο πλαίσιο των εθνικών δημοσιονομικών διαδικασιών τους. Να επιδιώξουν την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών με πλήρη σεβασμό του ΣΣΑ, αξιοποιώντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό την ευελιξία που προβλέπεται στους ισχύοντες κανόνες. Συνολικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τη σύνθεση των δημόσιων οικονομικών, δημιουργώντας περισσότερα περιθώρια για επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων.

3. Να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που προωθούν την ανταγωνιστικότητα, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ποιότητα των θέσεων εργασίας, την αντοχή και την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση, στηριζόμενες σε έναν αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να συνδυάζουν: i) αξιόπιστες συμβάσεις εργασίας που παρέχουν ευελιξία και ασφάλεια τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τους εργοδότες, ii) ποιοτικά και αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και ολοκληρωμένες στρατηγικές διά βίου μάθησης, με έμφαση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, iii) αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, ώστε να στηριχθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας, iv) σύγχρονα, βιώσιμα και επαρκή συστήματα κοινωνικής προστασίας, που συμβάλλουν αποτελεσματικά και αποδοτικά καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής στην κοινωνική ένταξη και στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας. Να ελαφρύνουν τη φορολόγηση της εργασίας, ιδίως για τα χαμηλά εισοδήματα και στα κράτη μέλη στα οποία η ανταγωνιστικότητα κόστους υπολείπεται του μέσου όρου της ζώνης του ευρώ, και να καταστήσουν την εν λόγω φορολογική ελάφρυνση δημοσιονομικά ουδέτερη στα κράτη που δεν διαθέτουν δημοσιονομικά περιθώρια ελιγμών.
4. Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη του Ιουνίου 2016, να συνεχίσουν τις εργασίες για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης αναφορικά με τη μείωση και τον επιμερισμό κινδύνων, εργασίες στις οποίες περιλαμβάνονται ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και η λειτουργία του κοινού μηχανισμού προστασίας του ενιαίου ταμείου εξυγίανσης το αργότερο ως το τέλος της μεταβατικής περιόδου του ταμείου. Να χαράξουν και να εφαρμόσουν μια αποτελεσματική στρατηγική για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ που θα συμπληρώνει την προληπτική εποπτεία για την αντιμετώπιση κινδύνων που απειλούν τη βιωσιμότητα εντός του τραπεζικού τομέα, μεταξύ άλλων όσον αφορά το υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα αναποτελεσματικά επιχειρηματικά μοντέλα και την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Τα κράτη μέλη με υψηλό ιδιωτικό χρέος να προωθήσουν μια ομαλή απομόχλευση.

5. Να κάνουν βήματα προόδου προς την ολοκλήρωση της ONE, σεβόμενα πλήρως την εσωτερική αγορά της Ένωσης και κατά ανοικτό και διαφανή προς τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ τρόπο. Να προωθήσουν περαιτέρω τις εν εξελίξει πρωτοβουλίες και να εργαστούν επί μακροπρόθεσμων ζητημάτων για την ONE, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
